

DEBRECZENI

PROTESTÁNS LAP

AZ EGYHÁZ ÉS ISKOLA KÖRÉBŐL.

1895.

TIZENÖTÖDIK ÉVFOLYAM.

LAPTULAJDONOS ÉS FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. BACZONILAJOS.

DEBRECZEN,

„CSOKONAI” NYOMDA ÉS KIADÓ RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG NYOMÁSA,

1895. — 6294.

créd.

TARTALOM:

I. Vezér- és iránycikk.

- Uj évre. Csiky Lajos. 1.
 Egyházkerületünk szellemi és anyagi állapotáról. 2.
 A római kath. püspökök pásztorleveleiről. Dr. Kovács Sándor. 13.
 Biblia-ügyünk. Balogh Ferencz. 25.
 Az egyházi egyesülés (Unio) kérdéséhez. Balogh Ferencz. 37.
 Dr. Berzeviczy és a debreczeni egyetem. Dr. Öreg János. 39. 51. 67.
 77. 90. 165.
 A papi özvegy-árvaház eszméjéhez. Justus. 49. 113.
 Az édes testvérek! Görömbei Péter. 65.
 Az ezredévi kiállítás. Ferenczy Gyula. 101.
 Protestáns iskolavagyon. Sinka Lajos. 129.
 Tavasz. Ferenczy Gyula. 141.
 Vallásügyi tárgyalások a főrendiházban Dr. Kovács Sándor. 153.
 Kisdudai falusi egyházaink érdekében. Veress Imre. 155.
 A kongruáción. Gergely Károly. 177.
 Az ultramontán párt győzelme Németországban a birodalmi gyűlésben, Magyarországon a főrendiházban. 179.
 A római katolikus egyház isteni kinyilatkoztatáson alapul-e? Nagy Sándor. 179.
 Az új idők küszöbén. Révész Kálmán. 201.
 Menyország és pokol; üdv és kárhozat. Nagy Sándor. 213.
 A pápai nuntius Magyarországon.
 A hittanhallgatók tanítóképzésére. Csiky Lajos. 229.
 Quid tunc? Justus. 241.
 Fiat pax. Illyés Endre. 253.
 Senki földje. Ferenczy Gyula. 265.
 Belmissio és még valami. Eröss Lajos. 266. 277.
 Lelkészválasztás meghívás útján. Dr. Kovács Sándor. 289.
 Levél és epilógus. Szabó Aladár és Eröss Lajos. 291.
 Válasz a „Quid tunc-ra. Szalay József. 293.
 Vélemény a belmisszióra vonatkozólag. Csiky Lajos. 294.
 Eddig és ne tovább. Illyés Endre. 301.
 A hibás törvény-szövegezés. Pokoly József. 302.
 A belmisszió munkái. Fekete Gyula. 303.
 Nyílt levél. Kövendi Dénes. 305.
 Jöjjünk tisztára az elvekkel. Eröss Lajos. 213.
 Suum cuique. Illyés Endre. 316.
 A missziók. Szerkesztő. 316.
 Nyilatkozatok a belmisszió vitás ügyében. Szabó Aladár. 318.
 Református egyházunk a jövőben. Lévai M. 325. 352.
 Lelkészválasztás meghívás folytán. Szücs László. 327.
 Acetum habet in pectore dominus, Szalay Eröss Lajos. 827.
 Az életbeléptetés stádiuma, Aurifaber. 337.
 Tisztazzuk a kérdéseket. Csiky Lajos. 349. 361. 373.
 A meghívás. Pokoly József. 351.
 Mit cselekedjünk hát? Fekete Gyula. 363.
 Levél a szerkesztőhöz. Szabó Aladár. 365.
 A belmisszió szerintünk. Szalai József. 376.
 A meghívás. Szücs László. 377.
 Misszió és népiskola. Sinka Lajos. 386.
 Még egyszer a belmisszió. Madarász Imre. 387.
 Rövid válasz, Madarász Imre. 389.
 A magyarhoni ágost. hitv. evangy. és ev. ref. egyház püspökeinek javaslata. Kun Bertalan. 397.
 Válasz. Kósa Edének. Szalay József. 403.
 Idealismus és realismus a mi református egyházunkban. Fekete Gyula. 409.
 Válasz. Madarász Imre lelkész ur „Még egyszer a belmisszióról” című cikkére. Szabó Aladár. 412.
 A tiszántúli ev. ref. gymnasiumok felügyelőjének jelentése. Joó István 421. 433. 449.
 Értsük meg hát egymást. Madarász Imre 438.
 Az egyházi esketésről a protestáns püspökök által adott javaslat 10. §-a Nagy Sándor 454.
 A debreczeni lelkészválasztás után. Dr. Bacsoni Lajos 461. 489.
 Legszegényebb egyházaink érdekében. Veress Imre 473.
 Mikép kellene képezni az ev. ref. lelkészeket? Soltész János 494.
 Új idők. Csiky Lajos. 501.
 Az államsegély kérdése a protestáns egyházban. 513.
 A hittanhallgatók létszáma apadásnak kérdéséhez. Csiky Lajos. 525.
 A reformáció emléknapiján. 517.
 Javaslat a belmisszióról. Csiky Lajos. 550.
 Pénzügyi reform az egyházban B. L. 561.
 A lelkészképzésről. Gulyás Lajos. 573. 585.
 Antisemitismus a budapesti egyetemi körben. Joó István. 577.
 Vallásszabadság B. L. 597.
 Református népiskolaügy. Sinka Lajos. 598.
 A debreczeni theologusok létszámának apadásáról. Szalay József 640.

- A kongruácska. Gergely Károly. 609.
 Népiskolai reform. Sinka Lajos 611.
 A karácsonyi örömhír. 621.
 Más világok, mint a mieink. Ferenczy Gyula 622.
 Katolikus kongrua, református indolencia. Király Antal 623.
 Mit vétett Debreczen? 637.
 A mi abban a másvilágban sem változik. Ferenczy Gyula 640.

II. Tárcza.

- Szücs Istvánról 2. 14. 26.
 Úti emlékek. Sinka Sándor. 50 66. 78. 102. 116. 190. 202. 214. 230.
 Alkalmi visszaemlékezések. Révész Kálmán. 114.
 Egyházi régiség. Földvári László 295.
 Töredék. Asztalos György. 410. 422. 451. 565. 502. 514.
 Zsoltárfordítások. 450. 462.
 Egyháztörténelmi adalékok. Földváry László 490. 503.
 Pap Kovács Gábor életéből. B. L. 550.
 „Izraelért” Csiky Lajos. 674.
 A vallásos nevelés szerepe és értéke a nő életében. Székely Melinda. 598.
 Adatok a tiszántúli ev. ref. egyházkerület kebelében levő egyházak történetéhez. 1. A gáti egyház. Sikó Endre. 2. A szemlaci egyház. Bedrich József.
 Levéltári adatok a vittenbergi magyar bursa eredeti jegyzőkönyvéről. Gergely Károly. 638.

III. Tanügy.

- Legközelebbi teendőink az oktatásügy terén az új esztendőben. B. L. 6.
 Középiskolai tanulók idegessége. —r. 14.
 Főiskolánk tápintézetéről. Referens. 16.
 Bölcsészeti fakultás a német egyetemeken. 27.
 A tanári vizsgáról. B. L. 28.
 Felekezeti egyetem. Czinke István 41.
 Gymnasiumi felügyelő. Joó István 46.
 Újabb lépés a két új jogtanári tanszék ügyében. Dr. Kovács Sándor 55.
 Tanítói fizetések rendezése és az államsegély. Sinka Lajos. 57.
 Körlevél. Joó István. 58.
 A dunamelléki ev. ref. tanárok nyugdíj-ügye. Vass Sámuel. 70. 84.
 Javaslat a gymnasiumi felügyelő utasítása tárgyában. 83. 91.
 A prot. theologiai képzés Ausztriában. B. L. 90.
 Classisa philologiai muzeum szervezése a debreczeni főgymnasiumban. 105.
 A budapesti ev. ref. theol. tanár kar jelentése tanári nyugdíj ügyéről. 106.
 Az érettségi vizsgálati utasítás ügye a tiszántúli ev. ref. főgymnasiumokban 115.
 Az országos tanári nyugdíjintézet ügye a debreczeni főiskolában. Karai Sándor 118.
 Tanítóképzésünk új berendezése. Orosz István. 121.
 Az evang. theologiai tudományos fokozatokról Ausztriában. B. L. 122.
 Tanulmányi utamból Joó István. 131. 142. 191.
 A debreczeni középiskolai tanári kör közgyűlése. 132.
 A tiszántúli ref. tanárok nyugdíjintézetének ügye. 157.
 A mezőtúri főgymnasium felvirágozása.
 Arról a szomorú tünetről. M. F. 168.
 Gyermekek isteni tisztelete. Laikus. 174.
 Egyik nagy kajunkról. Senex. 202.
 A görög kérdés tárgyalása, a chikagoi kongresszuson. Barkász Károly 205. 217.
 A nőképzés egy ága. S. Sz. J. 230.
 Ref. tanügyi tanulságok. Dr. Pallagi Gyula. 254. 269. 281.
 A kolozsvári ev. ref. theologiai fakultás. Theologus. 281.
 Tanítóhiány és tanítóképzés. 320.
 A országos középiskolai tanáregyesület Kassán tartott XXIX. évi közgyűlése. Sinka S. 340. 354.
 Elnöki megnyitó beszéd. Kovács Lajos 353. 366.
 A theologusok létszámának apadása. Csia Kálmán. 390. 405. 413.
 Gymnasiumi vallástani kézikönyvek bírálata. 426.
 A debreczeni ev. ref. főgymnasium értesítője az 1894-5-ik évről. 495.
 A debreczeni ev. ref. tanítóképző intézet értesítője. 504.
 A debreczeni tanárikör ülése. —s. —n. 527.
 Gymnasiumi értesítő. B. L. 528.
 A tanárok beiktatása a debreczeni ev. ref. kollegiumban. 538.
 Pályázat ev. ref. gymnasiumi vallástani kézikönyvekre. Joó István. 562.
 Középiskolai tanárok megrendszabályozása. 563.
 Az ev. ref. tanítók kérvénye. Sinka Lajos. 569.
 A magyar közjog tanításáról. Dr. Horváth Ödön. 603. 613. 624.
 A középiskolai tanárok memoranduma. 615.

Kérjétek és megadatik; zörgessetek és megnyitattik nektek. Nagy Sándor. 616.
Ref. népiskola és tanító. Sinka Lajos. 626.
A hazai népoktatás állapota a XXIV. ik miniszteri jelentés szerint 628. 642.

IV. Közéletünk.

Uj fordulat a debreczeni egyházban. Joó István. 45.
A nazarénusok Ágyán. Nagy Sándor. 59.
Debreczeni presbiterium. B. L. 60.
Falusi levelek. S—s. 71. 171. 182.
Az „Uj gondolat.“ . . felújítása. Veress Imre. 81.
Lelkésztársulási előkészületek Debreczenben. Referens. 93.
Gyakorlati kérdés. 93.
Nyílt levél. 108.
Néhány szó a „lelkészi özvegy-árva menház“-ról. Z. B. 134.
Az országos ev. ref. lelkészi özvegy-árvai gyámintézet alapszabály tervezete. Szász Domokos. 135. 192.
Megnyitó beszéd. Balogh Ferencz. 137.
A máramaros-ugocsai egyházmegye tavaszi közgyűlése. Szikszay Zoltán. 143.
Iskola és nyilvánosság. Referens. 144.
Az a mi társadalmi műveltségünk G—ly. 170. 179.
Vagyonösszeírás. Ferenczy Gyula. 181. 207. 243.
Egyházmegyei közgyűlés. Referens.
Kivonat. Zámboi Béla. 195.
A bihari ev. ref. egyházmegye közgyűlése. Körözsvölgyi. 208.
A nagy-károlyi. ev. ref. egyházmegye közgyűlése. Havas Gyula. 209.
A nagy-bányai ev. ref. egyházmegye közgyűlése. Sinka Lajos. 209.
A f.-szabolcsi ev. ref. egyházmegye közgyűlése. Görömbei Peter. 219.
A szatmári ev. ref. egyházmegye tavaszi közgyűlése. F. Varga Lajos. 221.
A nagy-szalontai e. m. tavaszi közgyűlése. Vadas Gyula. 223.
Érmelléki egyházmegyei gyűlés. Marjai Péter. 225.
Egyházkerületi közgyűlés. Győry Lajos. 232.
Feleletül Ferenczy Gyula úrnak. Szalay József. 236.
Egy falusi pap levelei. Vaskalap. 246.
Országos diák-kongresszus Debreczenben. Egy jelenvolt. 246.
A tiszántúli ev. ref. egyházkerületi egyh. értekezlet nagyválasztmányának ügyviteli szabályzata. Bíró Antal. 255.
A debreczeni kerületi tornaverseny. Sinka Sándor. 275.
Püspöki látogatás. Joó István. 282.
A füzes-gyarmati ev. ref. egyház örömnépe. Lázár István. 284.
Kovács Ferencz ünnepeltetése H.-M.-Vásárhelyen. (S. L. s. b.) 285.
Levél a „Debreczeni Protestáns Lap“ szerkesztőségének. Ökrös Mihály 329. 342.
Egy lelkész jubileumi ünnepélye. 330.
A m.-szigeti út rajza. Balogh Ferencz. 332.
Tanárválasztás a debreczeni főiskolában. 333.
A belmissió. Madarász Imre. 341.
Epilogus az óvári értekezlethez. Király Antal. 355.
Őszinte hangok. Kósa Ede. 368.
Vétkezett-e vagy nem? Illyés Endre. 378.
A csermői ev. ref. templom és iskola-épület alapkövetésének ünnepélye. Vadas Gyula. 378.
Emlékirat. Vadas Gyula. 391.
Egyházmegyénk életéből. 414.
A nagybányai ev. ref. egyházmegye nyári gyűlése. Egy jelenvolt. 427.
Kivonat a n.-bányai egyh. m. közgyűlése jegyzőkönyvéből. Gergely Károly. 428.
A szatmári ev. ref. egyházmegye közgyűlése. F. Varga Lajos. 429. 440.
Körlevél az „egyházkerületi ev. ref. egyházi értekezlet“ elnökségétől. Lukács Ödön. 439.
A felső-szabolcsi egyházmegye őszi közgyűlése. Korocz József. 441.
A békésbányai ref. egyházmegye közgyűlése. Hallgató. 441.
A nagy-károlyi ev. ref. egyházmegye közgyűlése. ifj. Balogh Ferencz. 442.
A bihari ev. ref. egyházmegye közgyűlése. Körözsvölgyi. 443.
A nagy-bányai ev. ref. egyházmegye kérelme. Gergely Károly. 444.
A nagy-szalontai ev. ref. egyházmegye közgyűlése Kutasmenti. 455.
Karczag ünnepe. 456.
A debreczeni ev. ref. egyházmegye közgyűlése. Szücs L. 465.
Az alsószabolcs-hajduvidéki ev. ref. egyházmegye közgyűlése. K. F. 468.
A magyar hitvalló lelkészek emlékoszlópa. Csiky Lajos. 475.
A tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlése. Referens. 478.
Tájékoztató utasítások. Kiss Áron. 480.
A tiszántúli egyházkerületi egyházi értekezlet nagy-váradai gyűlése érdekében. Sütő Kálmán. 505.
Simonffy Imre jubileuma. 510.
Egyházmegyénk életéből. 515.
Iskola-alapkövetésének ünnepély és okmány. Gál Péter. 516.
Reformatói emlékünnepe a debreczeni főiskolában —y.—s. 545.
Követendő példák. Vadas Gyula. 546.
A kolozsvári ev. ref. theologiai intézet felavatása. Theologus. 553.
Egyházkerületi egyházi értekezlet Nagyváradon. 554.
Vitas kérdések a donesztikai adóztatás körül. A—r. 594.
Adatok két egyházmegye jegyzőkönyvéből. B. L. 594.
A nyolczvan éves Kiss Áron püspök ünneplése. 579.

Egyházmegyei közgyűlés. 580.
A csermői templom és iskola felavatási ünnepélye. Nagy Sándor. 581.
Az országos ev. ref. lelkészi özvegy-árva gyámintézet alapszabálya. 588.
Csiky javaslata a belmissióról. Szalay József. 590.
Néhány szó a tenti czikkre. Csiky Lajos. 591.
Zsigmond Sándor, alsó-szabolcs-hajdu vidéki esperes székfoglaló beszéde. 592.
A magyarországi ev. ref. egyház egyetemes konventjének Budapesten 1895. nov. 21, 24. tartott gyűlése. 594.
25 éves jubileum. Szabó József. 619.
Válasz Szalay József úrnak. Szabó János s.-lelkész. 629.
Követendő példák. Vadas Gyula. 643.
Alkalmi beszéd. Nagy Sándor. 644.

V. Külföld.

Amerikai levél II. 17.
Külföldi apróságok. 34.
Németországi hírek. 94.
A tengeren túlról. Harsányi Sándor. 95.
Mi újság a külföldön? 123.
Az angol missió egy újabb nemes ténye. Harsányi Sándor. 184.
Munkácsi Sándor egyházi beszédei. Vaskalap. 197.
Külföldi hírek. 249.
Külföldi hírek. 357. 416. 485.
A protestáns lelkész-képzés. 532.
Amerikai speciálítások. Harsányi Sándor. 556.

VI. Apróságok.

Apróságok. Bajnok Dávid. 97. 110. 124. 147. 172. 197. 210. 226. 250. 258.

VII. Irodalom.

Az ó szövetség fonsége. Biki Károly. 7. 20.
Az én vágyam. Zöld József. 9.
Könyvismertetés. Csikn Lajos. 19. 42.
A magyar Sion“ megemlékezése két utóbbi munkámról. Balogh Ferencz. 30.
A református egyház története Németországban. Goodtól. 33.
A zsidókhoz írt levél kritikai és bibliai theologiai elemzése. Dr. Erdős József. 44. 61.
Egy gyakorlati kérdés. Ecsedi Károly. 122.
Temetés. Dr. Erdős József. 126.
Dr. Heiszler József. Vallásbölcseleti tanulmányok. Dicsőfi József.
Evangeliumi elmélkedéseim. Dicsőfi József. 159.
Két új tankönyv. Dr. Pallagi Gyula. 185.
Anyag és szellem. Kármán Pál. 247.
Putnok mezőváros multja. Balogh Ferencz. 256.
Emlékfüzet. Cs. L. 258.
Három füzetéről. 297.
Protestáns sajtóiroda. 297.
Az „Ebresztő“. 344.
Véber Samu „Horváth Gergely és családja“. Dicsőfi József. 369.
Hörk József. 380.
A baptista. Balogh Ferencz. 392.
Koszorú S. Ss. J. 445.
Az unitárius történetírás legújabb remeke. Révész Kálmán. 497. 506. 517. 529.
Régiségek. Keszi Hajdu Lajos. 543.
Krisztus minden mindenkiben. Dr. Erdős József. 582.
Ezeket kívül majd mindenik számban a megjelent s beküldött művek bővebb vagy rövidebb megemlézése.

VIII. Nekrológok.

Gróf Kun Kocsárd. B. L. 34.
Könyves Tóth Mihály. B. L. 74.
Könyves Tóth Mihály élete. B. L. 75.
Az igaz hazafi és igaz lelképásztor szellemi képe. Balogh Ferencz. 86.
Ferenczy Gedeon. Nagy Sándor. 138.
Baróthy József. Rác. 175.
Nekrológ. Dus György. 186.
Szilágyi József. 237.
Bodolay László m.-turi tanár emlékezete. Ambrus Péter. 237.
Sipos Károly. Dr. Pallagi Gyula. 260.
Győry Elek. 261.
Kőrösi Sándor. Dr. Kovács Sándor. 270.
Dr. Kovács Ödön. —K—m. 274.
Gonda Balázs. 306.
Szikszay József. 308.
Sass Károly. 356.
Bartha Zsigmond —y. 380.
Kovács Ferencz. Szeremlei Samu. 405.
Kubinyi Károly. Berey József. 457.
Szilágyi Sándor. Vadas Gyula. 497.
Pap Gábor. B. L. 549.
Ladányi Gyula. 633.

IX. Különnfélék.

Mindenik számban.

X. Pályázati hirdetések.

XI. Szerkesztői üzenetek.